



**Udkast til referat for møde i Vildtforvaltningsrådet torsdag den 10. juni 2021 kl. 10.00-14.30, Hotel Comwell H. C. Andersen, Claus Bergs Gade 7, 5000 Odense**  
(Fysisk fremmøde for Rådet og sekretæren, Skype for andre deltagere)

---

**Fra Vildtforvaltningsrådet deltog:**

Jan Eriksen	Formand
Henrik Bertelsen	Landbrug & Fødevarer, LF (næstformand)
Birgitte Heje Larsen	Dyrenes Beskyttelse, DB
Flemming Torp	Friluftsrådet, FR
Peter A. Busck	Dansk Skovforening, DS
Claus Lind Christensen	Danmarks Jægerforbund, DJ
Ella Maria Bisschop-Larsen	Danmarks Naturfredningsforening, DN
Knud Flensted (stedfortræder for Egon Østergaard)	Dansk Ornitologisk Forening, DOF
Karen Post Bache (stedfortræder for Christina Ahlefeldt-Laurvig)	Landbrug & Fødevarer, LF

**Fra Aarhus Universitet deltog:**

Aksel Bo Madsen, DCE

**Fra Miljøstyrelsen (MST) deltog:**

Kontorchef Jens Skovager Østergaard  
Funktionsleder Camilla Uldal  
Caroline Vestergaard Mikkelsen (under punkt 3)

**Fra Miljøministeriets departement (DEP) deltog:**

Kontorchef Charlotte Brøndum  
Teamleder Marie Dahl Kongerslev  
Sagsbehandler Lasse Zöga Diederichsen (sekretær for Vildtforvaltningsrådet)  
Studentermedhjælper Christoffer Hedelund Bonavent Hansen

	Bilag
<b>1. Godkendelse af dagsorden</b>	2021-02-01
<i>Dagsordenen blev godkendt.</i>	
<b>2. Vildtforvaltningsrådets indstilling om udsætning af fuglevildt (ænder)</b>	2021-02-02
<p><u>Ramme:</u></p> <p><b>Jan Eriksen</b> foreslog, at der udarbejdes en tekst om vildtforvaltningsrådets beslutninger til dette punkt, som sammen med bilagsmaterialet lægges ud på rådets hjemmeside efter mødet.</p> <p><b>Flemming Torp (FR)</b> opsummerede, at det til sidste Vildtforvaltningsrådsmøde den 15. marts 2021 blev besluttet, at udvalget skulle mødes igen for at kvalificere indstillingen til rådet i forhold til udsætning af gråænder til jagt. Det kunne efter udvalgmødet konkluderes, at holdningerne til sagen var uændrede (Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Naturfredningsforening, Dyrenes Beskyttelse og Friluftsrådet indstiller et stop for udsætning, når det nuværende forlig udløber i 2022, mens Danmarks Jægerforbund, Dansk Skovforening og Landbrug &amp; Fødevarer med deres to repræsentanter anbefaler en ny model med fortsat udsætning dog med skærpet kontrol og forhøjede bødestørrelser). Med udgangspunkt i disse holdninger er der nu kommet en delt indstilling, som Vildtforvaltningsrådet skal tage stilling til. <b>Flemming Torp (FR)</b> mindede også om, at udsætningsforliget udløber i 2022, og at det nu er rettidig omhu at træffe beslutningen for fremtiden for andeudsætning. Dertil mindede han om, at der er konstateret uoverensstemmelser mellem udsætning og indberetning af udsætning. Det vurderes, at der udsættes ca. 350.000 ænder om året, mens der kun registreres ca. 50.000.</p> <p>Drøftelse:</p> <p><b>Jan Eriksen</b> takkede for oplægget. Hans håb var, at rådet nu havde et dokument med en delt indstilling, som kan sendes til ministeren med den kendsgerning at rådet deles 4/4, og at formanden ikke tager stilling i sagen.</p> <p><b>Ella Maria Bisschop-Larsen (DN)</b> forklarede, at Danmarks Naturfredningsforening oprindeligt ikke var en del af udsætningsforliget, men at de bakker op om indstillingen. <b>Birgitte Heje Larsen (DB)</b> bemærkede, at Dyrenes Beskyttelse er i samme position.</p> <p><b>Peter A. Busck (DS)</b> bakkede, på vegne af Dansk Skovforening, op om indstillingen og nævnte, at det nu er op til ministeren at bestemme, hvad der skal ske. Dertil pointerede han, at han håbede, at rådet uanset resultatet vil respektere ministerens beslutning og arbejde konstruktivt videre.</p> <p><b>Henrik Bertelsen (LF)</b> påpegede, at Vildtforvaltningsrådets medlemmer ikke kan love, at deres respektive organisationer ikke vil stille sig i opposition til ministerens beslutning.</p> <p><b>Jan Eriksen</b> gav udtryk for sin enighed i, at gensidig respekt er nødvendig. Dertil påpegede han, at rådet kun kan rådgive, og at det ikke kommer til at beskæftige sig med juridiske aspekter. Han sluttede af med at konkludere, at rådet tilslutter sig udsætningsudvalgets indstilling.</p>	
<b>3. Forvaltningsplan for skarv</b>	2021-02-03

Ramme:

**Camilla Uldal** (MST) orienterede Vildtforvaltningsrådet om status for udkastet til den reviderede forvaltningsplan for skarv, som er sendt i offentlig høring med frist den 2. august. Udkastet er lavet, fordi den tidligere plan havde en ramme på fem år. Den nye plan kommer ikke til at have en udløbsdato, men planen er i stedet at der kan ske en løbende tilpasning. Dertil forklarede hun, at planen beskriver skarvens biologi og rammerne for forvaltning samt målsætninger og delmål med afsnit om fremtidig forvaltning. Der er sat større fokus på koordination, informationsdeling og rådgivning i den nye plan. Det blev gjort klart, at Randers Fjord vil blive et prioriteret område i lighed med allerede udpegede områder. Udkastet lægger også op til, at der bliver praksisændringer i vildtreservaterne, så man i områder med forbud mod motorbådsjagt, kun kan regulere fra ansøgers eget fiskefartøj, mens begrænsningen om, at alene erhvervs- og bierhvervsfiskere kan opnå tilladelse til regulering fjernes i områder, hvor der foregår jagt. Desuden lægger planen op til, at der kommer mulighed for regulering ved vandløb og søer halvanden time før solopgang og halvanden time efter solnedgang. Skarvarbejdsgruppen skal på bagkant drøfte initiativer om blandt andet brug af motorbåde i vandløb for at skræmme skarv bort samt regulering af skarv i flaskehalse.

Drøftelse:

**Ella Marie Bisschop-Larsen** (DN) meddelte, at Danmarks Naturfredningsforening har deltaget i skarvarbejdsgruppen og ønsker at give høringssvar. Hun pointerede, at skarv er kategoriseret som ikke-jagtbar jf. fuglebeskyttelsesdirektivet, men at 11 % af bestanden bortreguleres årligt. Hun spurgte, om dette er i uoverensstemmelse med direktivet. Dertil bemærkede hun, at Danmarks Naturfredningsforening anerkender, at skarven kan volde problemer i vandløb og fjorde, men at mange reguleringstiltag har vist sig at være utilstrækkelige, og at disse tiltag fortsætter, selvom det ikke er klart, om de er effektive. Hun stillede desuden spørgsmål til, om fiskebestandene faktisk beskyttes, når skarven reguleres, samt om der ikke er andre muligheder for at håndtere udfordringerne tilknyttet skarven. Ydermere påpegede hun, at Naturstyrelsen har en fastsat ensartet bestandsregulering år for år, frem for bekæmpelse der hvor problemet er, hvilket kan have utilsigtede forstyrrende konsekvenser for andre arter.

**Camilla Uldal** (MST) svarede, at Miljøstyrelsen noterer sig **Ella Maria Bisschop-Larsens** (DN) kommentarer.

**Knud Flensted** (DOF) nævnte, at DOF hæfter sig ved, at det ved tidligere revisioner af skarvforvaltningsplanen har været muligt at opnå bred opbakning i skarvarbejdsgruppen til et fælles udkast. Han fremhævede, at fiskeriorganisationerne har udvist en ændret attitude, hvilket, efter hans opfattelse, har medført, at der denne gang ikke har kunnet skabes opbakning til forvaltningsplanen. DOF ser ingen grund til at udvide mulighederne for regulering, men DOF støtter fortsat, at der kan gives tilladelse til at regulere skarv, der hvor den er en alvorlig trussel imod (i prioriteret rækkefølge): 1) truede arter, 2) erhvervsfiskeri, 3) lystfiskeri.

**Claus Lind Christensen** (DJ) kommenterede, at planen fremstår balanceret, men at man eventuelt kan arbejde i regi af AEWA, da udfordringerne er internationale.

**Camilla Uldal** (MST) svarede, at man ikke påtænker et arbejde i AEWA-regi vedr. skarv, men at der er et nordisk skarv-råd, hvor man drøfter arten.

**Jan Eriksen** bemærkede, at **Claus Lind Christensens** (DJ) kommentar var relevant, da man ser en internationalisering af forvaltningsplanerne.

**Knud Flensted** (DOF) anførte, at DOF velkommer international samarbejde og mener at skarven skal bekæmpes, der hvor den volder problemer i stedet for at regulere på bestandsniveau. Dertil nævnte han, at den totale bestand af skarv ikke betyder meget ift. problemerne. Endvidere kunne han oplyse, at Sverige efterspørger danske indsatser, så svenske udfordringer kan løses i Danmark, hvilket ikke er en rationel måde at løse problemerne på.

**Camilla Uldal** (MST) svarede, at det er hensigten, at man skal løse problemerne lokalt.

**Jan Eriksen** pointerede, at udkastet til forvaltningsplanen ikke benytter termen 'adaptiv forvaltning', selvom planen indeholder en mængde adaptive indsatser.

**Claus Lind Christensen** (DJ) bemærkede, at planen ikke er adaptiv, og at der skal være styr på målhierarkiet i udkastet, men at man godt kan tale om 'adaptive principper'. **Knud Flensted** (DOF) bakkede op om, at det er en tilslignelse at kalde planen adaptiv, som det let kan udledes af formuleringen i udkastet.

**Ella Maria Bisschop-Larsen** (DN) erklærede sig enig heri, men gav udtryk for, at man bør drøfte, hvorvidt der skal gives mulighed for regulering før soløpgang og efter solnedgang.

**Jan Eriksen** svarede, at man ville vende tilbage til denne problemstilling.

**Henrik Bertelsen** (LF) nævnte, at man ikke har drøftet skarv i arbejdsgruppen vedrørende skadevoldende vildt.

**Jan Eriksen** meddelte, at fiskerierorganisationerne har henvendt sig om mulighed for at drøfte skarv og sæl, og at de også har efterspurgt medlemskab i Vildtforvaltningsrådet, men at dette er op til ministeren at bestemme.

**Henrik Bertelsen** (LF) svarede, at fiskerierorganisationernes ønske om at deltage i møder med arbejdsgruppen vedrørende skadevoldende vildt vil blive taget til efterretning.

**Ella Maria Bisschop-Larsen** (DN) påpegede, at sæl, der ikke var på dagsordenen, reguleres på Bornholm, og at ministeren har meldt ud, at der nu må skydes 80 sæler.

**Jens Skovager Østergaard** (MST) bekræftede, at ministeren har sagt at ordningen om sælregulering skal fortsætte og udvides, samt at denne ordning er finansieret.

#### 4. Status for hjortevildt vedrørende arealkrav og pilotprojekter for samforvaltning

Ramme:

**Jan Eriksen** fortalte, at han har mødtes med formanden i Den Nationale Hjortevildtgruppe. Han fortalte, at der er et par kandidater til fremtidige hjorteforvaltningsområder, og at samarbejdet her vil dreje sig om hjorte større end spidshjorte. Det forventes, at der til september kan igangsættes reelle forsøg med hjorteforvaltningen. De fleste af de regionale hjortevildtgrupper har konstitueret sig selv i forhold til formandsvalg. De vil give status på deres arbejde inden den 1. juli 2021. Det forventes desuden, at DJ's løbende årsopgørelser for hjortevildtet fortsætter. Dertil er Den Nationale Hjortevildtgruppe blevet bedt om at komme med et indspil i forhold til forvaltning af råvildt. Der skal først og fremmest laves en bestandsgennemgang for at se, hvordan aldersfordelingen, kønsfordelingen og sundheden er i den danske råvildtbestand. **Jan Eriksen** fortalte, at han har bedt om oplysninger om bukkejagt i andre lande som sammenligningsgrundlag, samt en kort historisk beskrivelse af

*råvildtsjagt. På den baggrund vil Vildtforvaltningsrådet tage stilling til, om der er brug for forvaltningstiltag.*

Drøftelse:

**Henrik Bertelsen** (LF) spurgte, om man har undersøgt, om der opleves lignende bestandsudsving i andre lande.

**Claus Lind Christensen** (DJ) nævnte, at det er vigtigt at tale om råvildtsjagt som helhed og ikke kun bukkejagt, således at drøftelserne i fremtiden kommer til at fokusere på råvildt som helhed.

**Peter A. Busck** (DS) opfordrede DCE til at benytte sig af citizen science, så man kan udvide datagrundlaget, hvis råvildt skal undersøges med hjælp fra lokale folk og ikke mindst de professionelle jagtvæsner.

**Birgitte Heje Larsen**(DB) bemærkede, at det danske veterinærvæsen er skåret en del tilbage. Det er vigtigt, at er så lille arbejdsområde som sygdomme og forurening i faunaen (vildtsundhed) ikke er opsplittet. Al ekspertise bør være samlet på ét sted. Faldvildtundersøgelserne bør være placeret hos dem, der har de anmeldelsespligtige smitsomme sygdomme. Det, at de anmeldelsespligtige sygdomme er placeret ét sted – på KU SUND – og de øvrige sygdomme i vildt er placeret andre steder, udgør i sig selv en faglig svækkelse.

**Ella Maria Bisschop-Larsen** (DN) understregede, at Danmarks Naturfredningsforening gerne vil sikre, at andre naturbrugere kan have mulighed for at opleve hjortevildtet, og at den mulighed ikke skal begrænses af jagt.

**Aksel Bo Madsen** (DCE) bekræftede, at citizen science kunne være et godt redskab. Angående bestandens udvikling i nabolandene kunne han fortælle, at i Sverige og Norge er der tale om en stabil udvikling i vildtudbytte og i Tyskland er der i de seneste år set en positiv udvikling.

**Claus Lind Christensen** (DJ) bemærkede, at Vildtforvaltningsrådet før har haft mulighed for at se bestillinger fra Miljøstyrelsen til DCE i forhold til, hvilke spørgsmål der stilles. Sådan kan rådet være på bølgelængde med Miljøstyrelsen og blive enige om tolkningen af resultaterne, når de foreligger. **Flemming Torp** (FR) bakkede op herom.

**Jan Eriksen** pointerede, at det er nødvendigt med et umiddelbart vidensgrundlag i forhold til de initiativer, som rådet vil anbefale. Han spurgte derefter Miljøstyrelsen, om de kan sende bestillinger forbi Vildtforvaltningsrådet, inden de sendes til DCE.

**Jens Skovager Østergaard** (MST) svarede, at bestillinger godt kan sendes til Vildtforvaltningsrådets medlemmer, men at der også er begrænsninger for, hvor bredt bestillinger kan gå ud, da det koster tid. Dertil tilføjede han, at Miljøstyrelsen ikke kan tilgodese alle ønsker til bestillinger, men at rådets input er velkomne.

**Jan Eriksen** forsikrede, at rundsending af bestillinger ikke behøver at tage mere end 14 dage. Derefter lukkede han diskussionen om råvildt.

**Peter A. Busck** (DS) appellerede til, at biologien er i fokus, og at der derfor er brug for et stort datagrundlag. Samt at det er relevant at få en praktisk vurdering (derfor forslaget om at bruge de mere end 100 professionelle jagtvæsener i landet) at indsamling af data fra folk i ”marken”.

**Claus Lind Christensen** (DJ) forklarede, at årsrapporterne har været begrænsede af, at arbejdet i de regionale hjortevildtgrupper er gået i stå. Dertil bemærkede han, at det har været

udfordrende for DJ at til dato have påtaget sig rollen med at holde sammen på formændene for de regionale hjortevildtgrupper. Nu kommer formændene ikke længere automatisk fra DJ, hvorfor DJ for fremtiden ikke kan løse denne opgave. Han bemærkede, at det er nødvendigt med et kommissorie for at koordinationen mellem grupperne kan fortsætte og fungere. Derefter spurgte han til, hvem der definerer kriterierne for hjortevildtforvaltningsområderne.

**Jan Eriksen** svarede, at definitionen af kriterierne foregår mellem Miljøstyrelsen og Den Nationale Hjordtevidtgruppe.

**Jens Skovager Østergaard** (MST) bekræftede, at der sker en inddragelse af hjortevildtgrupperne, men at der er en lovproces i gang, og at man derfor ikke kan gå rigtigt i gang endnu.

**Charlotte Brøndum** (DEP) oplyste, at Miljøministeriet er i gang med den retslige ramme, og at der kommer et lovforslag angående arealkrav til fremsættelse i efteråret.

**Claus Lind Christensen** (DJ) nævnte, at DJ gerne vil hjælpe med at levere, det der skal til, og derfor gerne vil involveres og få indflydelse for at bidrage med effektive løsninger i forhold til hjortevildtforvaltningsområder.

**Jens Skovager Østergaard** (MST) forsikrede, at de relevante interessenter vil tages med i arbejdet, herunder gennem Den Nationale Hjordtevidtgruppe.

**Claus Lind Christensen** (DJ) spurgte om, hvordan målsætningerne for forvaltningen håndhæves samt, hvem der har ejerskab for målsætningerne.

**Jan Eriksen** bekræftede, at han er opmærksom på organisering og kommissorie for Den Nationale Hjordtevidtgruppe, dertil meddelte han, at der er sat målsætninger som forvaltningen skal leve op til.

**Henrik Bertelsen** (LF) påpegede, at siden målsætningerne er lavet i Den Nationale Hjordtevidtgruppe, kan ministeren godt beslutte noget andet og have andre målsætninger, dog vil Vildtforvaltningsrådet holde fast i målsætningerne, såfremt de fortsat giver mening.

**Peter A. Busck** (DS) tilføjede, at VFR bør have en løbende orientering i forhold til om dataindsamling, bestandsudviklingsdata og lignende kan indsamles løbende, så rådet kan foretage konstruktive evalueringer løbende samt agere, hvis det ikke fungerer.

**Jan Eriksen** bekræftede, at der er fokus på løbende orientering, dertil noterede han sig, at der skal arbejdes med organisering og kommissorie for de regionale hjortevildtgrupper, samt at Vildtforvaltningsrådet gerne ser citizen science inddraget i forbindelse med undersøgelser af råvildtbestanden.

<b>5. Status for arbejdsgruppen vedrørende skadevoldende vildt</b>	2021-02-04
<u>Ramme:</u>  <i>Henrik Bertelsen (LF) fortalte, at arbejdsgruppen vedrørende skadevoldende vildt er i gang med anden gennemgang af vildtskadebekendtgørelsen, og at Miljøstyrelsen til næste møde i arbejdsgruppen vil komme med mere konkrete forslag til nye paragraffer, hvor der behov for nye tiltag.</i>	
<b>6. Status for arbejdsgruppen vedrørende jagttidsrevision</b>	2021-02-05

Ramme:

**Henrik Bertelsen** (LF) meddelte, at arbejdsgruppen vedrørende jagttider har arbejdet med andenbehandlingen af de foreslåede arter til jagttidsrevisionen. Han fortalte, at der er arter, som skal drøftes endnu en gang, og arter man er enige om. Desuden er der arter, som er uenige om, men som ikke vil blive drøftet yderligere.

Drøftelse:

**Ella Maria Bisschop-Larsen** (DN) spurgte, om jagttidsgruppen er bevidst om agerhønsens status i Danmark, hvortil **Henrik Bertelsen** (LF) bekræftede at gruppen er opmærksomme på al data, der kommer ind, og at der er områder, hvor arter er i tilbagegang, og områder hvor det er modsat. Han bemærkede, at den samme udfordring ses for harer.

**Jan Eriksen** tilføjede, at agerhønen er gået drastisk tilbage, hvis man ser på jagtstatistikkerne, hvortil **Henrik Bertelsen** (LF) svarede, at vildtudbyttestatistikken ikke nødvendigvis er et fyldestgørende datagrundlag.

**Claus Lind Christensen** (DJ) nævnte, at der er kulturelle normer bag jagt på bestemte arter. Som eksempel nævnte han, at man typisk ikke vil skyde på en agerhøne, hvis den var en del af en lille flok.

**Birgitte Heje Larsen** (DB) nævnte, at hun havde læst, at det er svært at opdrive landmænd, der ønsker at deltage i markvildt-projekter. **Claus Lind Christensen** (DJ) svarede, at DJ ønsker at tilpasse markvildt-indsatsen, så flere vil deltage.

**Henrik Bertelsen** (LF) tilføjede, at der er mange lodsejere med små arealer, der gerne vil indgå i markvildt-indsatsen. Derfor mente han, at man skal give mulighed for, at landmænd kan bidrage til arbejdet uden at besidde store arealer.

**Aksel Bo Madsen** (DCE) meddelte til slut, at DCE er ved at vurdere effekten af jagtens forstyrrelser i januar måned i relation til svømmeænder samt udviklingen af sædgås.

**7. Vildtforvaltningsrådets mulighed for prioritering af merprovenu fra jagttegnsmidlerne**

2021-02-06  
2021-02-06b

Ramme:

**Jan Eriksen** opsummerede fra sidste møde i rådet den 15. marts 2021, hvor sagen første gang var på dagsordenen. Forhøjelsen af jagttegnsafgiften har ført til et merprovenu, heraf er der afsat penge til kirkeuglen, sælregulering, ulveforvaltning og damflagermus. Der er 3,6 mio. kr., som endnu ikke er udmøntet. Vildtforvaltningsrådet kan komme med en anbefaling til ministeren om en prioritering af disse midler blandt tre projekter: 1) en ansøgningsrunde til nye jagt- og vildtprojekter 2) etablering af en ny tilskudsordning for levestedsforbedrende tiltag 3) forøget budget til etablering af vådområder og små vandhuller. Men der er også en undersøgelse af biotopforbedrende tiltag, som endnu ikke er finansieret. Derfor skal rådet tage stilling til, hvilke projekter, de ønsker at anbefale ministeren at finansiere.

Drøftelse:

**Jens Skovager Østergaard** (MST) forklarede, at hvis man ønsker at finansiere biotopplanprojektet, skal pengene komme fra den endnu ikke udmøntede pulje af jagttegnsmidler. Men da indeværende år er godt i gang, vil DCE kun kunne nå en lille del af

projektet, hvilket betyder, at finansieringen begrænses til ca. 190.000 kr. for 2021. **Jan Eriksen** pointerede, at det resterende merprovenu således kun vil være ca. 3,4 mio. kr.

**Aksel Bo Madsen** (DCE) fortalte, at DCE har justeret projektbeskrivelsen rent tidsmæssigt således at projektet igangsættes pr. 1. juli 2021 og fortsætter til og med 2024.

**Jan Eriksen** efterspurgte rådets tilkendegivelse i forhold til at afsætte 190.000 kr. i 2021 til indledning af biotopplanprojektet.

**Birgitte Heje Larsen** (DB) spurgte om padder inkluderes i biotopplanprojektet, hvilket **Aksel Bo Madsen** (DCE) bekræftede.

**Ella Maria Bisschop-Larsen** (DN) mente, at hvis ministeren godkender finansiering af første år af biotopplanprojektet, indebærer det, at der også må være finansiering til de følgende år i projektet. Dertil bemærkede hun, at det måske skal præciseres, hvilke forskningsemner, der skal arbejdes med i projektforslag nummer 1. Derefter gav hun udtryk for at rådet bør bakke op om forslag nummer 3 og 2, såfremt at nummer 2 fokuserer på rødlistede arter.

**Claus Lind Christensen** (DJ) mente, at man godt kan løbe risikoen for at miste resultaterne ved at igangsætte biotopplanprojektet og afsætte de 190.000 kr. I forhold til rødlistede arter forklarede han, at projektforslag nummer 2 tager højde for disse, og at DJ gerne vil prioritere dette projekt.

**Peter A. Busck** (DS), **Birgitte Heje Larsen** (DB) og **Karen Post Bache** (LF) bakkede op om igangsættelse af biotopplanprojektet.

**Flemming Torp** (FR) var også enig, men understregede at biotopplaner er længerevarende projekter, og at undersøgelserne nu skulle afklare om de virkelig virker i praksis.

**Knud Flensted** (DOF) bakkede også op om, at der kunne igangsættes et biotopplanprojekt, men spurgte til, hvordan det sikres, at afrapporteringen hænger tidsmæssigt sammen med fremtidige udsætningsforlig. Han bemærkede, at DOF mener, at det er vigtigt med dataindsamling ved små projekter med artsforvaltning og konkrete problemstillinger, og at det derfor altså er vigtigt med en passende pulje til mindre udredninger.

**Jan Eriksen** nævnte, at fasanforliget rækker frem til 2025 og spurgte, om rådet kan have et ønske ift. timing af biotopplanundersøgelsesresultater, så det er tilgængelig ift. genforhandling af forliget.

**Claus Lind Christensen** (DJ) var enig i, at der skal laves et overblik over behovet for undersøgelser i forhold til projekt nummer 1.

**Flemming Torp** (FR) mente, at det er nødvendigt at give en prioritering nu, da pengene skal udmøntes i 2021.

**Jan Eriksen** bekræftede, at Vildtforvaltningsrådet vil indstille, at biotopplanundersøgelserne igangsættes, og at merprovenuet således begrænses til 3,4 mio. kr. Dernæst bekræftede han, at rådet gerne vil anbefale igangsættelse af projekt 3 vedrørende vådområder og som tredje prioritet ønskede rådet at prioritere projektet om levestedsforbedrende tiltag. Rådet vil anbefale, at den sidste del af merprovenuet gives til projekt 1. Endvidere spurgte han, om rådet kan forvente, at der også vil være et merprovenu i de kommende år, herunder om rådet kan få lov til at diskutere fordelingen allerede på mødet i december 2021.



**Henrik Bertelsen** (LF) spurgte om Miljøstyrelsen kan igangsætte tilskudsordningen til levestedsforbedrende tiltag i år, hvortil **Jens Skovager Østergaard** (MST) svarede, at Miljøstyrelsen vil forelægge diskussion af projektpuljen igen til september-mødet. Han understregede, at der i den åbne ansøgningspulje til levestedsforbedrende tiltag først skal defineres en ramme for ordningen, og at de administrative omkostninger hertil er ens uanset puljens størrelse. Han bekræftede at små ordninger ofte har høje administrationsprocenter, men også at det kan være gunstigt at bibeholde ordningerne i flere år.

**Jan Eriksen** spurgte, om det giver mening at afsætte 1,6 mio. kr. til levestedsforbedrende tiltag i 2021 og så afsætte 2 mio. kr. i 2022. **Jens Skovager Østergaard** (MST) svarede, at ordningen kan risikere at være for lille, og at det derfor er Miljøstyrelsens opfattelse af prioriteringen skal være 2 mio. kr., dertil bemærkede han, at der kommer til at være administrationsomkostninger uanset hvad. Ydermere mente han, at de projekter, som ministeren allerede har udmøntet finansiering til umiddelbart kun gælder for i år.

**Jan Eriksen** svarede, at de midler der afsættes i år, ikke behøver at blive brugt i år.

**Henrik Bertelsen** (LF) mente, at den million der gik til projekter rettet mod kirkeuglen blev afsat hvert år. Dertil påpegede han, at siden tilskudsordningen er dyr at udvikle, bør den udvides så man evt. uddeler 2 mio. kr. årligt, frem for 1 mio. kr. Samtidig bør ordningen naturligvis køre over en årrække. Desuden spurgte han, om man kan overføre en del af midlerne for i år til næste års budget.

**Jens Skovager Østergaard** (MST) svarede, at Miljøstyrelsen er begrænset af et loft i forhold til overførsel af midler fra et år til et andet. Derfor skal departementet genoverveje, hvad overskydende midler skal bruges til. Men tilsagn om tilskud der gives i år kan godt udføres næste år.

**Jan Eriksen** bemærkede, at hvis de penge, der er afsat er blevet søgt, og der er givet tilsagn, så er pengene definitivt afsat til projekter. Dernæst konkluderede han, at Vildtforvaltningsrådet anbefaler, at der afsættes 190.000 kr. til biotopplanprojektet, 2. mio. kr. til projektet angående levestedsforbedrende tiltag, samt at der afsættes 0,4 mio. kr. til at udvikle ordningen. Dertil ønsker rådet, at der afsættes 0,5 mio. kr. til ordningen vedrørende etablering af vådområder og vandhuller. Det efterlader 0,5 mio. kr., som Vildtforvaltningsrådet anbefaler afsættes til en åben ansøgningsrunde som præsenteret i forslag nummer 1.

## 8. Forsat drøftelse om sikkerhed ved riffeljagt

### Ramme:

**Claus Lind Christensen** (DJ) meddelte, at man har undersøgt, hvordan sikkerhed ved riffeljagt kan øges. Der er sat gang i et obligatorisk skydeforløb med fokus på sikkerhed i forbindelse med riffelprøven, og man ser at mange riffelskytter genbesøger skydebanerne efter deres kurser. Instruktørerne på skydebanerne er uddannet af Skovskolen eller Danmarks Jægerforbund, men **Claus Lind Christensen** (DJ) efterlyser efteruddannelse/læringsforløb, som instruktørerne kan gennemgå efter deres uddannelse. I forhold til undervisning af nye jægere indgår riffelskydning allerede i pensum. Man ønsker at bibeholde dette fokus, og man vil gerne se på pensum løbende. DJ tilbyder kurser i jagtledelse og sikkerhed, og de hjælper nye jægere og understøtter jægere i deres uddannelse. Desuden er der intense kampagner med fokus på sikkerhed i DJ's og andres medier.

**Flemming Torp** (FR) tilføjede, at man nu kan gå til riffelprøve uden en bestået haglskydeprøve. Dette medfører, at man nu ser en ny gruppe riffeljægere, og derfor ønsker jagttegnsgruppen at drøfte undervisningsmaterialet i jagttegnsundervisningen med fokus på

*sikkerhed. Man vil undersøge, hvordan prøven kan afholdes på en anden måde. Blandt andet kan man give de prøvesagkyndige lov til at stille spørgsmål til aspiranten om sikkerhed ved riffeljagt i forbindelse med den praktiske del af jagtprøven.*

Drøftelse:

**Ella Maria Bisschop-Larsen** (DN) takkede for orienteringen, men bemærkede at Vildtforvaltningsrådet er blevet forsinket i forhold til arbejdet med sikkerhed ved riffeljagt. Hun fortalte, at man ved sidste drøftelse af emnet blev enige om, at man ikke kun vil fokusere på uddannelse. Dertil bemærkede hun, at der er stor forskel på sikkerheden på en skydebane og sikkerheden i jagtområderne, hvor man må skyde på 1 ha, mens kuglen ikke nødvendigvis bliver i området. Derfor mente hun, at rådet skal fokusere på sikkerhed ud over undervisning.

**Claus Lind Christensen** (DJ) nævnte, at der ikke er statistikker, der viser at riffeljagt er farligt i Danmark, mens han påpegede, at det altid er jægerens adfærd, der gør jagten sikker eller usikker. Jægeren skal altid sikre sig et ordentligt kuglefang uanset størrelsen på arealet.

**Ella Maria Bisschop-Larsen** (DN) anførte, at der er utryghed, når folk færdes i områder med riffeljagt, og at jægerne skal tage hensyn til andre naturbrugere og ikke omvendt.

**Peter A. Busck** (DS) anerkendte, at folk kan være utrygge, men fastslog, at uddannelse er vejen frem, og det altid er jægeren, der er ansvarlig for sikkerheden. Samt at der er nogle, der beklageligvis altid skaber den negative historie uanset de faktiske forhold.

**Flemming Torp** (FR) mente, at man ikke bør tale om arealkrav til, hvor man må gå på jagt, og var enig i, at det er jægerens adfærd, der skal være i fokus. Han var enig i, at riffelprøven skal være jagtrelevant.

**Jan Eriksen** påpegede, at Vildtforvaltningsrådet har drøftet emnet i flere år, og at det er en kendsgerning at riffeljagt ikke er ufarligt. Rådet har haft besøg af konsulenter fra DJ med foredrag om riffeljagt og mindskning af risiko for rikoletter. Der blev det konkluderet, at sikkerheden er et spørgsmål om adfærd. Han medgav, at det er reelt at fokusere på, at der er mange jægere, der ikke har fået en intensiv og hensigtsmæssig undervisning i forhold til sikkerhed. Dertil er der et stigende antal riffeljægere, hvilket teoretisk kan medføre en større risiko for ulykker. Derfor er spørgsmålet, hvordan man kommer videre med undervisningen, og hvordan man kan sætte fokus på utryghed.

**Flemming Torp** (FR) fortalte, at jagttegngruppen kommer til at kigge på, hvordan man kan tage hånd om jægere, der har haft jagttegn i mange år i forhold til at styrke deres opmærksomhed på sikkerhed. Han meddelte, at der kommer flere ældre jægere på skydebanerne, hvilket er positivt.

**Claus Lind Christensen** (DJ) tilføjede, at instruktørerne er dem, der hjælper folk på skydebanerne, og det er derfor vigtigt at fokusere på at undervise instruktørerne.

**Jan Eriksen** konkluderede, at dette emne fastholdes som fokuspunkt, og at **Claus Lind Christensen** (DJ) og **Flemming Torp** (FR) vil vende tilbage i forhold til sikkerhed ved riffeljagt.

## 9. Meddelelser

Drøftelse:

**Charlotte Brøndum** (DEP) fortalte, at regeringen og støttepartierne som led i Natur- og Biodiversitetspakken, er blevet enige om at starte lovgennemgangen, som er et arbejde i to faser. Første fase afsluttes primo 2022. Regeringen og ordførerne har besluttet at starte med skovloven, faunakriminalitet, fredning af enkeltstående træer og adgangsregler. Anden fase skal være afsluttet primo 2023. Her er arbejdet mere efterspørgselspræget, man vil altså indsamle bidrag fra interessenterne. Man ønsker at undersøge naturzoner, biodiversitet i det åbne land, naturbeskyttelse til lands og vands, forenkling af regler med henblik for at gøre dem lettere at forstå samt formålsbestemmelser i love for at tydeliggøre, hvordan regler og love fremmer biodiversiteten. **Charlotte Brøndum** (DEP) fortalte, at departementet vil bede om bemærkninger indtil umiddelbart efter sommerferien. Dertil meddelte hun, at Biodiversitetsrådet bliver lanceret, og at der skal indstilles rådsmedlemmer via organisationerne.

**Jens Skovager Østergaard** (MST) orienterede om, at Miljøstyrelsen kommer til at arbejde med størstedelen af vildtreservaterne over de næste ca. fem år. Der er tale om ca. 60-70 bekendtgørelser. Den første handler om Årø Vildtreservat, hvor man ønsker at sammenlægge flere reservater i samme bekendtgørelse. Den næste er vadehavsbekendtgørelsen. Der kan komme forsinkelser på arbejdet herom, da Miljøstyrelsen er i gang med at undersøge fiskeribestemmelserne.

## 10. Orientering

Drøftelse:

**Jan Eriksen** meddelte, at han havde haft et digitalt møde med miljøministeren den 18. maj 2021, hvor ministeren tilkendegav, at man ikke kan forvente noget konkret på denne side af sommeren i forhold til ulveforvaltning, dog bifaldt ministeren enigheden og arbejdet bag Vildtforvaltningsrådets forslag. Ministeren satte også pris på rådets udtalelse om rewilding, særligt da denne også fokuserer på andet end udsætning af store græssere. Desuden fortalte **Jan Eriksen**, at han havde meddelt ministeren, at rådet ikke kan nå til enighed om udsætning af ænder til jagt. Endvidere var ministeren enig i, at man skulle arbejde videre med forsøget om skumrings- og dæmringsjagt på hjortevildt, og **Jan Eriksen** fortalte ministeren, at rådet afventer beslutning om forvaltning af råvildt. Ydermere havde formanden og ministeren drøftet jagttider og forvaltning af kirkeuglen.

**Aksel Bo Madsen** (DCE) meddelte, at han har orienteret Miljøstyrelsen og **Jan Eriksen** om, at han stopper som sektionsleder i DCE pr. 1. september, og derfor var dette hans sidste møde med rådet. Seniorrådgiver Ole Roland Therkildsen tager over.

**Henrik Bertelsen** (LF) fortalte, at ministeren har været i Nordjylland for at se kirkeugler. **Egon Østergaard** (DOF) havde arrangeret mødet, hvor ministeren meddelte, at der nu er afsat 1 mio. kr. til arbejdet med kirkeuglen, hvor man nu skal finde ud af, hvordan pengene skal bruges. Man ønsker at fortsætte arbejdet med fodring af kirkeuglen, dertil vil man lave arealtiltag, som begrænses til de områder, hvor kirkeuglen befinder sig. Den 28. juni afholdtes et møde, hvor kirkeugleværterne deltager. Det er nødvendigt med monitorering af arten for at lære, hvordan man bedst muligt kan understøtte bestanden. **Henrik Bertelsen** (LF) påpegede, at man har brug for sekretariatsbistand, der nu ligger hos Aarhus Universitet, som sender nyheder ud og koordinerer indsatsen.

**Karen Post Bache** (LF) fortalte, at Landbrug & Fødevarer har skrevet et brev til ministeren vedrørende ulveforvaltning. De ser gerne, at forvaltningsplanen som Vildtforvaltningsrådet har foreslået optages i sin helhed og bliver igangsat med det samme.

<p><b>Jan Eriksen</b> bekendtgjorte, at der har været meget stor mediebevågenhed i forhold til ulveforvaltningsplanen. Generelt har omtalen været positiv. Dertil pointerede han, at der er afsat midler til ulveforvaltning i merprovenuet fra jagttegnsindtægterne.</p> <p><b>Claus Lind Christensen</b> (DJ) nævnte, at best practise vejledninger i forhold til biotopplanerne ikke er opdaterede, og at dette skal tilpasses, så lodsejere ikke foretager sig noget forkert, når de laver biotopplaner.</p> <p><b>Jens Skovager Østergaard</b> (MST) svarede, at han ikke kunne give en opdateret status på dette arbejde, og derfor måtte vende tilbage.</p> <p><b>Knud Flensted</b> (DOF) meddelte slutteligt, at Norge har indført et forbud mod udsætning af fasaner og agerhøns i forbindelse med hundepøver. Dertil nævnte han, at Sverige har fredet svartbag, sædgås, havlit, sjagger og toppet skallesluger.</p>	
<b>11. Kommende møder</b>	2021-02-07
<p><u>Ramme:</u></p> <p><i>Mandag og tirsdag d. 27. og 28. september (Finland) med tema om mårhund og rovdyrforvaltning og evt. jagt på vandfugle.</i></p> <p><i>Mandag d. 6. december (KBH)</i></p> <p><b>Jan Eriksen</b> fortalte, at fokus på Vildtforvaltningsrådets tur til Finland til september 2021 kommer til at ligge på invasive arter, særligt mårhund og virginiahjort, da der er store problemer med mårhund i Finland, mens virginiahjort medfører udfordringer som minder om dem, vi ser i forhold til sikavildt i Danmark. Desuden vil rådet fokusere på vandfugle, især gæs og ederfugl, da Finland leder arbejdet med en international forvaltningsplan for ederfugl. Dernæst kan rådet lære om ulve i forhold til indvandring fra Rusland. Rådet vil blive i og omkring Helsinki, og turen starter tidligt mandag morgen den 27. september og slutter sent tirsdag aften den 28. september. Derudover fortalte han, at rådet kommer til at afholde et ordinært møde i forbindelse med turen. På dette møde skal rådet drøfte riffeljagt, hjortevildtforvaltning, jagttider samt orientering om VILREG.</p>	
<p>Drøftelse:</p> <p><b>Birgitte Heje Larsen</b> (DB) spurgte, hvorfor man ikke kunne nøjes med et virtuelt besøg i Finland. Hvortil <b>Jan Eriksen</b> pointerede, at rådet skal besøge interessenter og myndigheder, og at det også er planen at komme ud i felten omkring Helsinki.</p> <p><b>Ella Maria Bisschop-Larsen</b> (DN) bemærkede, at det kan blive besværligt at nå et fly tidligt om morgenen fra Kastrup, hvortil <b>Jan Eriksen</b> svarede, at rådet bliver nødt til at tage tidligt afsted grundet tidsforskellen.</p>	
<b>12. Eventuelt</b>	
<p><b>Birgitte Heje Larsen</b> (DB) spurgte om status på minkavl, og om det vil starte op igen samt om, hvordan status er på mink i naturen.</p> <p><b>Henrik Bertelsen</b> (LF) fortalte, at det bliver udfordrende at genstarte minkavl i Danmark.</p> <p><b>Jan Eriksen</b> bemærkede, at Vildtforvaltningsrådet kan nævne, at man gerne ser et øget fokus på begrænsning af udslip fra minkfarme, såfremt erhvervet genstartes. <b>Knud Flensted</b> (DOF)</p>	

nævnte, at DOF støtter op dette og nævnte behov for, at det sikres, at vilde fugle ikke har adgang til minkbure og minkfoder.

**Peter A. Busck** (DS) spurgte, om der var nye problemer med udslip fra minkfarme. Hvortil **Jan Eriksen** svarede, at det har være problematisk, og **Knud Flensted** (DOF) nævnte, at der har været undersøgelser, der viser det samme.

**Birgitte Heje Larsen** (DB) fortalte, at der er rygter om, at man har sat mink ud i havne for at bekæmpe rotter.

**Aksel Bo Madsen** (MST) bemærkede, at udslip fra farmene blev konstateret for 15 år siden. I mellemtiden er hegningsbekendtgørelsen vedr. minkfarme strammet op. Så hvorvidt udslip af dyr også er sket inden for de seneste år er ukendt.

**Jan Eriksen** konkluderede, at drøftelsen skal tages på et andet tidspunkt med kvalificeret, fagligt grundlag.

**Peter A. Busck** (DS) fortalte til slut, at han kan være vært for rådet, i det tilfælde at Finlandsturen må aflyses.